

PODSUMOWANIE

I Konferencji Polsko-Litewskiej

„Metody i formy pracy bibliotek publicznych Polski i Litwy na rzecz promocji książki i czytelnictwa w odniesieniu do standardów Unii Europejskiej”.

Goldap, 18 - 19 września 2006 r.

W goldapskim „Leśnym Zakątku”, nad jeziorem Goldap, w dniach 18-19 września 2006 r. miała miejsce I Konferencja Polsko-Litewska zrealizowana w ramach Programu Operacyjnego *Promocja Czytelnictwa* ogłoszonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jej organizator – Polski Związek Bibliotek – zaaranżował spotkanie bibliotekarzy polskich i litewskich po to, by wymienili doświadczenia oraz wypracowali wspólną płaszczyznę działań w zakresie *metod i form pracy bibliotek publicznych Polski i Litwy na rzecz promocji książki i czytelnictwa w odniesieniu do standardów Unii Europejskiej*. W wystąpieniach stronę litewską reprezentowali: prezes Związku Samorządowych Bibliotek Publicznych Litwy - **Zenonas Vaskievicius**, dyrektor Działu Informacji Biblioteki Publicznej **Utena** i **M. Miskiniai** – **Lajma Lapiniene**, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w **Kłajpedzie** - **Bronia Lauciuniene** oraz dyrektor Biblioteki Publicznej w **Kownie** - **Irena W. Stanczauskene**. Natomiast ze strony polskiej wystąpili: **Jan Krajewski** – prezes Polskiego Związku Bibliotek, **Marek Aleksander Miros** – burmistrz **Goldapi**, **Maria Bochan** – dyrektor Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Panteleona Szumana w **Pile**, **Janina Małgorzata Halec** – dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w **Lesznie** oraz **Andrzej Chuchnowski** – dyrektor Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej w **Suwałkach**.

Ze wszystkich przekazów wynikało jedno, a mianowicie to, że różnią nas tylko szczegóły, natomiast pryncypia mamy identyczne.

Aktualnie tak u nas jak i na Litwie najskuteczniejszym narzędziem działań bibliotecznych, integrującym projekty lokalne i ogólnokrajowe jest Internet. Tak nam jak i Litwinom ułatwia działania marketingowe, informacyjne, komunikacyjne i edukacyjne. Tak oni jak i my zmagamy się z niedostatkiem finansów, szukamy sponsorów, aplikujemy o dotacje. Tak my jak i oni mamy misję, która każe zapewniać kompetentną obsługę w bibliotekach, gonić za nowoczesnymi technologiami, tworzyć bazę materialną odpowiadającą wymaganiom współczesności a przy tym wszystkim - o ironio! – stale walczyć ze stereotypem zaśniedziałości. Litwinom zazdrościmy tylko tego, że oni swoje bibliotekarskie doświadczenia zdobywają wyjeżdżając nie tylko do Polski ale np. do Korei Południowej, Afryki Południowej czy Anglii.

Przy wspólnocie celów nadrzędnych – każdy kraj, a w nim niemal każda biblioteka ma swoją osobną specyfikę, odmienne metody i formy pracy. Dla bogactwa tych odrębności warto się spotykać

na konferencjach, tam je poznawać, bo rozwijają, dynamizują a czasem nawet rewolucjonizują programy działań bibliotecznych.

Np. specyfiką Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kłajpedzie jest komputerowa edukacja seniorów. Rząd Litwy kładzie ogromny nacisk na informatyzację, ale i na kształcenie informacyjne społeczeństwa. Mimo to w polityce edukacji przegapiono problematykę ludzi starszych. Kiedy owo niedopatrzenie uwidoczniło się, wówczas jego naprawianie scedowano m.in. na biblioteki. Tak więc MBP w Kłajpedzie realizuje kursy komputerowe, uruchamia fora dyskusyjne, tworzy bazy dotyczące przepisów prawnych, ochrony zdrowia, opieki społecznej, itd. Litwini mówią pięknie, że „wiek to przejaw działania duszy”, czyli sposób starzenia się zależy od charakteru człowieka. Jeżeli chce się on starzeć przy pełnej aktywności, bibliotekarz jest po to by mu pomóc.

O specyfice swoich działań mówili też w Gołdapi dyrektorzy polskich bibliotek. Szczególną oryginalnością mógł się pochwalić dyrektor Biblioteki Publicznej w Suwałkach. Jest ona stymulowana przez pograniczną różnorodność etniczną, wyznaniową i etnograficzną lokalnego środowiska. Wyznacznikiem misji suwalskiej księżnicy jest budowanie „postaw tolerancji, zrozumienia i poszanowania różnic kulturowych”, wyciszanie zadrażeń na tle zaszłości historycznych i kulturowych. Biblioteka uwzględnia więc w swojej działalności historię, tradycję, zwyczaje Romów, Białorusinów, Litwinów, staroobrzędowców. Organizuje wymiany kulturalne w ramach współpracy miast w pasie transgranicznym, ukierunkowuje gromadzenie księgozbiorów na grupy mniejszościowe, prowadzi kilkujęzyczne katalogi, organizuje imprezy środowiskowe z udziałem przedstawicieli grup mniejszościowych, itd.

PiMBP w Pile (www.biblioteka.pila.pl) oraz MBP w Lesznie (www.mbpleszno.pl).przedstawiły w interesujący sposób przedstawiły swoje osiągnięcia z ostatnich kilkunastu lat w zakresie pracy z czytelnikami włączania się w nurt działalności regionalnej i wzmacniania prestiżu biblioteki w swoim lokalnym środowisku..

Z Pileskich Przypód z Literaturą czy lesznowskiego programu „Grochowiak i inni” można garściami czerpać pomysły czy przenosić je na własne projekty.

Gośćmi a zarazem współsponsorami konferencji byli państwo Grażyna i Leszek Masadyńscy z firmy Sokrates Software. Pan Leszek mówił o roli systemów informatycznych SOWA w integrowaniu zasobów informacyjnych bibliotek publicznych. Jako przykład posłużyły mu dwie inicjatywy: bibliografia regionalna realizowana w środowisku bibliotek województwa łódzkiego oraz integracja katalogów zasadzonych na różnych systemach informatycznych a realizowana poprzez serwer katalogu rozproszonego biblioteki w Lesznie.

Bibliotekarze zainteresowani elektronicznymi systemami antykradzieżowymi wysłuchali prezentacji Jakuba Szturca z firmy Optiguard zatytułowanej *RFID – technologia nowoczesnego zarządzania biblioteką*. RFID to inaczej radiowa identyfikacja książek, pożyteczna nie tylko jako system antykradzieżowy, ale też jako szybkie narzędzie przeprowadzania skontrum. Pozwala również na uruchomienie stanowiska samoobsługowego w bibliotekach przy wolnym dostępie do półek.

System funkcjonuje już w czterech bibliotekach, m. in. w Gorzowie Wielkopolskim czy w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Integracyjną atmosferę konferencji – poza referatami i pokazami multimedialnymi - budowały też inne formy realizacyjne. Zorganizowano dla uczestników dwie wycieczki. Jedna do monumentalnych wiaduktów Stańczyki oddalonych o ok. 30 km od Gołdapi. Druga do Kiejdan, Szetejn i Kowna na Litwie. Sedno wyjazdu do Kiejdan stanowiła wizyta w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Nieklamany zachwyt wzbudziło jej- dwóch uroczych kamieniczek- położenie nad brzegiem rzeki Niewiaża. Jej uroda łąka moment zostanie jeszcze poprawiona, bowiem - jak zapewniali: dyr. biblioteki Birute Ruzgiene oraz kierownik Wydziału Kultury Urzędu Miasta – Ministerstwo Kultury Republiki Litwy przyznało obfite środki na rozbudowę placówki. Biblioteka posiada stronę internetową www.kedainiai.rvb.lt, gdzie można pozyskać wiele informacji i obejrzeć galerię fotografii. Z pracownicą miejscowego muzeum zwiedziliśmy rynek z pomnikiem Janusza Radziwiłła i ciekawą zabudową oraz renesansowy kościół kalwiński ufundowany przez Krzysztofa Radziwiłła a w jego podziemiach kryptę Radziwiłłów. Ponadto widzieliśmy drewniany barokowy kościół katolicki zbudowany bez użycia gwoździ. Na podsumowanie wizyty w Kiejdanach pani Zyta Civitaite, mówiąca po polsku bibliotekarka, zawiozła nas do pubu „*Po Siaudiniu Stogu*”, gdzie poleciła smaczną litewską kuchnię a w niej chłodnik litewski, pyszne a tuczące cepeliny i bliny. Nasyceni pojechaliliśmy do Centrum Miłosza w Szetejniach. Tutaj w rozległym parku stoi Dom Pracy Twórczej usytuowany w miejscu, w którym niegdyś był dom noblisty. Ostatnim miejscem wycieczki było Kowno. Tutaj o późnym zmierzchu zwiedziliśmy starówkę oraz zaopatrzyliśmy się w lokalne specjały i souvenirs upamiętniające pobyt na Litwie.

Tak więc, I Konferencja Polsko-Litewska spełniła wieloaspektowo założone cele a wśród nich:

- prezentację metod i form pracy bibliotek publicznych Polski i Litwy na rzecz promocji książki i czytelnictwa w odniesieniu do standardów Unii Europejskiej,
- wymianę doświadczeń w zakresie metod i form pracy bibliotek publicznych Polski i Litwy na rzecz promocji książki i czytelnictwa w odniesieniu do standardów Unii Europejskiej,
- zapoznanie bibliotekarzy z nowymi technologiami zabezpieczeń zbiorów oraz systemami informacyjnymi służącymi integrowaniu zasobów informacyjnych bibliotek publicznych,
- podjęcie wspólnych programów działań na rzecz promocji książki i czytelnictwa,
- kształcenie wśród bibliotekarzy potrzeby sięgania po wzory i doświadczenia krajów Unii Europejskiej,
- integrację środowisk bibliotekarskich Polski i Litwy.

Magdalena Forusińska
Dyr. MiPBP w Belchatowie